

○ (๓๑)
คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ สวอ.๗๒/๒๕๖๒
คดีหมายเลขแดงที่ ๑๒๔๓/๒๕๖๒

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลอุทธรณ์ภาค ๓

วันที่ ๓ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

ความอาญาและคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา

ระหว่าง	{	พนักงานอัยการจังหวัดชัยภูมิ	โจทก์
		นางสุภาพร สีสุข	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ ความผิดต่อพระราชบัญญัติป่าไม้
ความผิดต่อพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ

โจทก์และจำเลย อุทธรณ์ คำพิพากษา

ศาลจังหวัดชัยภูมิ ลงวันที่ ๑๔ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๑

ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ รับวันที่ ๑๕ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

/โจทก์ฟ้องว่า

○ (๓๑ พ.)

- ๒ -

โจทก์ฟ้องว่า เมื่อระหว่างวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๙ เวลากลางวัน ถึงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เวลากลางวัน ต่อเนื่องกันตลอดมา จำเลยบุกรุกเข้าไปยึดถือครอบครอง ทำประโยชน์ ก่อสร้าง แผ้วถาง ทำลายป่า ในที่ดินบริเวณป่าทิศเหนือกลุ่มตาคามุน หมู่ที่ ๗ ตำบลห้วยแย้ อำเภอหนองบัวระเหว (เดิมกิ่งอำเภอหนองบัวระเหว) จังหวัดชัยภูมิ อันเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าปางายกหลักและอุทยานแห่งชาติไทรทอง เนื้อที่ ๖ ไร่ ๓ งาน ๓๑ ตารางวา โดยการใช้เครื่องจักรไม่ทราบชนิดและประเภท มีด จอบ และอุปกรณ์อื่น ๆ โกลาถกลางต้นหญ้าวัชพืช และตัดต้นไม้ปรับปรุงพื้นดินบริเวณดังกล่าวเพื่อเตรียมแปลงปลูกลำไยสำหรับจำหน่าย อันเป็นการทำลายป่า ยึดถือครอบครองป่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น กระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ ทำให้เสื่อมเสียแก่สภาพดิน หิน กรวด ทราย ทำให้เสื่อมสภาพซึ่งไม้ งามไม้ แร่ หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น และเป็นการเข้าไปดำเนินการใด ๆ เพื่อหาผลประโยชน์ในเขตอุทยานแห่งชาติ และในเขตป่าสงวนแห่งชาติ อันเป็นการทำลายหรือเป็นเหตุให้เกิดการทำลายหรือทำให้สูญหายหรือเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จำเลยจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายตามมูลค่า

/ของทรัพยากรธรรมชาติ

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๓ -

ของทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกจำเลยทำลายเสียหาย เนื้อที่ ๖ ไร่ ๓ งาน ๓๑ ตารางวา คิดเป็น
ค่าเสียหาย ๓๘๑,๐๑๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๑๑ กรกฎาคม
๒๕๕๙ ซึ่งเป็นวันที่ตรวจพบว่าจำเลยทำให้ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายเสียหายเป็นต้นไปจนกว่า
จะชำระเสร็จ เหตุเกิดที่ตำบลห้วยแย้ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ ขอให้ลงโทษตาม
พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๔, ๕๔, ๕๕, ๗๒ ตี พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๔, ๕, ๖, ๙, ๑๔, ๒๖/๔, ๒๖/๕, ๓๑ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๔, ๕, ๖, ๘, ๑๖ (๑) (๒) (๔) (๑๓), ๒๔, ๒๗ ให้จำเลย คนงาน ผู้รับจ้าง
ผู้แทน และบริวารของจำเลย รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือนำสิ่งใด ๆ อันก่อให้เกิดการเสื่อมเสียแก่
สภาพป่าสงวนแห่งชาติออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติและอุทยานแห่งชาติภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด
กับให้จำเลยชดเชยค่าเสียหายของทรัพยากรธรรมชาติ ๓๘๑,๐๑๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ
๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ จนกว่าจะชำระเสร็จแก่กรมอุทยานแห่งชาติ
สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

/จำเลย

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๔ -

จำเลยให้การปฏิเสธ และให้การในคดีส่วนแบ่งว่า จำเลยไม่ได้กระทำความผิดตามฟ้อง เนื่องจากมีการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติทับที่ดินทำกินของจำเลยซึ่งทำกินและอยู่อาศัยมาก่อน การประกาศเขตอนุรักษ์ จำเลยจึงมีความชอบธรรมตามรัฐธรรมนูญในการทำประโยชน์ในพื้นที่เดิม และเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลตามมติคณะรัฐมนตรี ฉบับลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ที่ให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบในพื้นที่สำรวจการครอบครองเพื่อกำหนดขอบเขตให้ชัดเจน การคิดคำนวณ ค่าเสียหายของโจทก์ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการและยังไม่เป็นที่ยอมรับ ฟ้องโจทก์เคลือบคลุม ขอให้ยกฟ้อง

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง, ๗๒ ตรี วรรคหนึ่ง พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๑๔, ๓๑ วรรคหนึ่ง (เดิม) พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๑๖ (๑) (๒) (๔) (๑๓), ๒๔, ๒๗ เป็นการกระทำอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมาย หลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุด

/ตามประมวล

○ (๓๑ พ.)

- ๕ -

ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ จำคุก ๘ เดือน ทางนำสืบของจำเลยเป็นการให้ความรู้แก่ศาลอันเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๕ เดือน ๑๐ วัน ให้จำเลย คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของจำเลย รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือนำสิ่งใด ๆ อันก่อให้เกิดการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ ออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติและอุทยานแห่งชาติ และให้จำเลยชดเชยค่าเสียหายเป็นเงิน ๑๙๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

โจทก์และจำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ แผนกคดีสิ่งแวดล้อมตรวจสอบสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นฟังได้ว่า ในวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุตามฟ้อง จำเลยยึดถือครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินบริเวณทิศเหนือปากลุ่มตาหมูน หมู่ที่ ๗ ตำบลห้วยแย้ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่านาปางลึก และอุทยานแห่งชาติไทรทอง เนื้อที่ ๖ ไร่ ๓ งาน

/๓๑ ตารางวา

○ (๓๑ พ.)

- ๖ -

๓๑ ตารางวา โดยปลูกมันสำปะหลัง พนักงานพิทักษ์ป่าอุทยานแห่งชาติไทรทอง จึงให้จำเลยคืนที่ดินดังกล่าวตามบันทึกข้อตกลงขอคืนพื้นที่ของราษฎรในเขตอุทยานแห่งชาติไทรทองพร้อมภาพถ่ายและสำเนาแผนที่สังเขปแสดงบริเวณขอคืนพื้นที่เอกสารหมาย จ.๒๐

มีปัญหาวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยข้อแรกว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ ที่จำเลยอุทธรณ์ว่า นายสนอง การปลูก พนักงานพิทักษ์ป่าอุทยานแห่งชาติไทรทอง ไม่มีอำนาจร้องทุกข์กล่าวโทษความผิดตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ เนื่องจากไม่ได้รับแต่งตั้งจากรัฐมนตรี เห็นว่า นายสนองพยานโจทก์เบิกความว่า เป็นข้าราชการตำแหน่งพนักงานพิทักษ์ป่า สังกัดอุทยานแห่งชาติไทรทอง เมื่อพบผู้กระทำความผิดยึดถือครอบครองที่ดินอุทยานแห่งชาติดังกล่าว โดยบุคคลดังกล่าวไม่ได้รับผ่อนผันให้อยู่ในที่ดิน จึงขอคืนพื้นที่จากผู้ถือครอง ถือว่าเป็นการปฏิบัติราชการตามกรอบอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และความผิดดังกล่าวล้วนแต่เป็นความผิดอาญาต่อแผ่นดิน พนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวนในความผิดดังกล่าวได้ โดยไม่จำเป็นต้องมีการร้องทุกข์แต่อย่างใด ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๑ วรรคหนึ่ง โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง ตามประมวล

/กฎหมาย

○ (๓๑ พ.)

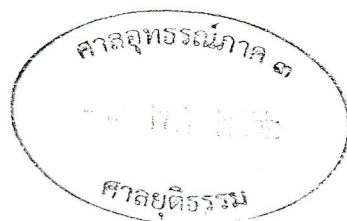
สำหรับศาลใช้

- ๗ -

กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๐ อุทธรณ์ของจำเลยชั้นนี้ฟังไม่ขึ้น

มีปัญหาวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยต่อไปว่า นางทองปิ่น ม่วงกลาง มารดาของ
จำเลย ยึดถือครอบครองที่ดินที่เกิดเหตุในเขตอุทยานแห่งชาติก่อนประกาศกำหนดให้ที่ดินอยู่ในเขต
อุทยานแห่งชาติไทรทองหรือไม่ โจทก์มีนายสนอง การปลุก และนายผืน นาคทน เบิกความทำนอง
เดียวกันว่า ที่ดินที่เกิดเหตุอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่านายางหลัก โดยประกาศให้เป็นป่าสงวน
แห่งชาติเมื่อปี ๒๕๒๕ ตามสำเนากฎกระทรวง ฉบับที่ ๙๗๘ (พ.ศ. ๒๕๒๕) และสำเนาหลักฐาน
การปิดประกาศสำเนากฎกระทรวง พร้อมกฎกระทรวง และแผนที่ท้ายกฎกระทรวงเอกสารหมายเลข
จ.๑๐ และ จ.๙ และอุทยานแห่งชาติไทรทองได้ประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อปี ๒๕๓๕
ตามสำเนาบันทีกข้อความ สำเนาพระราชกฤษฎีกา และสำเนานั่งสี เรื่อง ขอความร่วมมือ
ปิดประกาศพระราชกฤษฎีกาเอกสารหมายเลข จ.๑๑ และ จ.๑๙ เมื่อปี ๒๕๔๑ คณะรัฐมนตรีมีมติ
ให้สำรวจรายชื่อราษฎรเพื่อขึ้นบัญชีผู้ทำกินในที่ดินอุทยานแห่งชาติก่อนประกาศให้ที่ดินดังกล่าวอยู่
ในเขตอุทยานแห่งชาติ เพื่อจะผ่อนผันให้ทำกินต่อไปโดยไม่ถูกจับกุมดำเนินคดี อุทยานแห่งชาติไทรทอง

/มีการ

○ (๓๑ พ.)

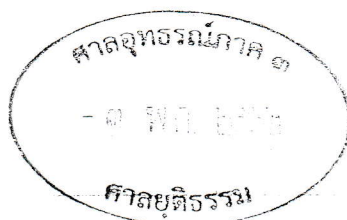

สำหรับศาลใช้

- ๘ -

มีการสำรวจการถือครองที่ดินก่อนประกาศเขตป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรกเมื่อปี ๒๕๕๑ ตามสำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบพิสูจน์สิทธิการถือครองที่ดินของราษฎรในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ เอกสารหมายเลข ๒๓ ไม่ปรากฏว่ามีรายชื่อนางทองปิ่น ม่วงกลาง และจำเลยในบัญชีการสำรวจ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เวลากลางวัน พยานทั้งสองกับพวกเข้าไปตรวจสอบพื้นที่ที่เกิดเหตุ ในเขตอุทยานแห่งชาติไทรทอง พบนางทองปิ่นมารดาของจำเลยทำประโยชน์อยู่ในที่ดินที่นางทองปิ่น ยกให้แก่จำเลย นางทองปิ่นจึงคืนพื้นที่ที่ดินดังกล่าวแทนจำเลย ต่อมาวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ จำเลยกลับเข้าไปยึดถือครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินที่เกิดเหตุอีก เห็นว่า เมื่อปี ๒๕๕๗ มีคำสั่ง คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๔/๒๕๕๗ ซึ่งเป็นมาตรการการปราบปรามและหยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม เมื่อพยานโจทก์ทั้งสองกับพวกพบว่า นางทองปิ่นมารดาของจำเลยทำประโยชน์อยู่ในที่ดินอุทยานแห่งชาติไทรทอง ซึ่งได้ยกที่ดินให้แก่จำเลยเป็นผู้ยึดถือครอบครอง จึงยึดพื้นที่ดังกล่าวคืน ตามบันทึกข้อตกลงขอคืนพื้นที่ของราษฎรในเขตอุทยานแห่งชาติไทรทอง เอกสารหมายเลข จ.๒๐ จำเลยไม่ได้โต้แย้งคัดค้าน แสดงว่า จำเลยทราบดีว่า ที่ดินที่เกิดเหตุอยู่ใน

/เขตอุทยานแห่งชาติ

○ (๓๑ พ.)

- ๙ -

เขตอุทยานแห่งชาติไทรทอง และจำเลยไม่ได้รับผ่อนผันให้อยู่ในที่ดิน แต่หลังเกิดเหตุไม่นาน จำเลยก็กลับเข้าไปทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวอีกอ้างว่าไม่มีที่ดินทำกิน เมื่อพยานโจทก์เป็น เจ้าพนักงาน ปฏิบัติราชการตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และไม่มีสาเหตุโกรธเคืองกับจำเลยมาก่อน เชื่อว่า ได้เบิกความไปตามความจริง จึงมีน้ำหนักน่าเชื่อถือ ที่จำเลยอุทธรณ์ว่า นายจอมและนางทองปิ่น บิดามารดาของจำเลยยึดถือครอบครองที่ดินที่เกิดเหตุมาก่อนประกาศให้ที่ดินอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ ไทรทอง จำเลยจึงได้รับผ่อนผันตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ และหน่วยงาน ของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๕๗ เอกสาร หมาย ล.๘ นั้น เห็นว่า เมื่อพิจารณาภาพถ่ายทางอากาศเอกสารหมาย จ.๒๒ เมื่อปี ๒๕๔๕ มีพิกัดเลขที่ตำแหน่งที่ดินแผนที่เกิดเหตุในกรอบสีแดง ในรายงานสภาพร สีสุข (จำเลย) ปรากฏว่า ป่ามีสภาพสมบูรณ์ เมื่อเปรียบเทียบกับที่ดินที่มีพิกัดเลขที่ตำแหน่งเดียวกัน ตามภาพถ่ายทางอากาศ เอกสารหมาย จ.๒๑ เมื่อปี ๒๕๕๗ ปรากฏว่า ป่าถูกทำลายเกือบทั้งหมด แสดงว่า จำเลยเข้า ยึดถือครอบครอง ทำลายและแผ้วถางป่าในที่เกิดเหตุในกรอบสีแดงหลังปี ๒๕๔๕ ซึ่งเป็นเวลา

/ภายหลัง

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๑๐ -

ภายหลังประกาศให้ที่ดินอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติไทรทอง จำเลยจึงไม่ได้รับผ่อนผันตามมติ คณะรัฐมนตรีดังกล่าว และไม่ได้รับประโยชน์ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๕๗ เนื่องจากจำเลยเป็นผู้บุกรุกใหม่ ซึ่งหน่วยงานของรัฐกำลังดำเนินการตรวจสอบและพิสูจน์ทราบ เพื่อกำหนดวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมและดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป ที่ศาลชั้นต้นพิพากษามานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

มีปัญหาวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์และจำเลยว่า จำเลยต้องรับผิดชอบใช้ความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติหรือไม่ เพียงใด โดยจะวินิจฉัยอุทธรณ์ของโจทก์และจำเลยไปพร้อมกัน เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า จำเลยบุกรุกเข้าไปปลูग्มันสำปะหลังในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่านายางหลักและอุทยานแห่งชาติไทรทอง เป็นเหตุให้ทรัพยากรธรรมชาติในเขตป่าดังกล่าวได้รับความเสียหายและถูกทำลาย จำเลยต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายตามมูลค่าของทรัพยากรธรรมชาติ ที่จำเลยทำลาย ส่วนค่าเสียหายมีเพียงใดนั้น โจทก์มีนายรัชพล พยุงสิน เจ้าพนักงานป่าไม้ชำนาญงาน เบิกความว่า พยานประเมินมูลค่าความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมบางประการหลังจากจำเลยเข้าไป

/ยึดถือ

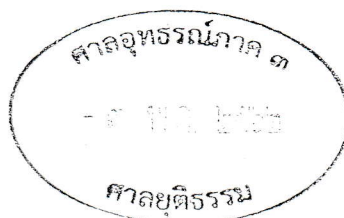
○ (๓๑ พ.)

- ๑๑ -

ยึดถือทำลายป่า โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้ผลดังนี้ ค่าเสียหายจากปริมาณน้ำที่สูญหาย ๙๘,๖๑๔ บาท ค่าเสียหายจากปริมาณดินที่สูญหาย ๓๕,๙๖๙ บาท ค่าเสียหายจากอุณหภูมิอากาศที่เพิ่มขึ้น ๑๕๓,๓๐๐ บาท ค่าเสียหายจากปุ๋ยไนโตรเจนสูญหาย ๘๑,๖๘๘ บาท ค่าเสียหายจากปุ๋ยฟอสฟอรัสสูญหาย ๑,๐๙๕ บาท และค่าเสียหายจากปุ๋ยโพแทสเซียมสูญหาย ๑๐,๓๔๔ บาท รวมเป็นค่าเสียหาย ๓๘๑,๐๑๐ บาท ตามตารางคำนวณหาผลรวมพื้นที่หน้าตัดลำต้นและความสูงโดยเฉลี่ยของต้นไม้ รายการคิดคำนวณค่าเสียหายจากโปรแกรมคิดค่าเสียหายและภาพประกอบการประเมินมูลค่าความเสียหายทางสิ่งแวดล้อมบางประการหลังจากบุกรุกทำลายป่าไม้ เอกสารหมายเลข จ.๑๕ ถึง จ.๑๗ ส่วนจำเลยเบิกความว่า มูลค่าความเสียหายที่ได้จากโปรแกรมการคำนวณมูลค่าความเสียหายของโจทก์ไม่ถูกต้องตามค่าเสียหายที่เป็นจริง เห็นว่า แบบจำลองสำหรับประเมินมูลค่าความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมบางประการตามที่พยานโจทก์คำนวณ มีจุดประสงค์เพื่อสร้างหลักเกณฑ์ในการประเมินมูลค่าความเสียหายตามสภาพที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละพื้นที่ให้เกิดความเป็นธรรมในการพิจารณาความเสียหายที่เกิดขึ้นในเขตป่าทุกพื้นที่ และสะดวกในการคำนวณหากมี

/ผลกระทบบ

○ (๓๑ พ.)

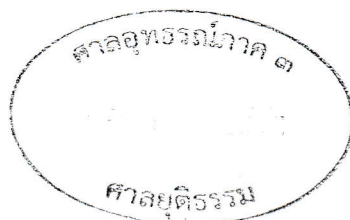

สำหรับศาลใช้

- ๑๒ -

ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งแบบจำลองการคำนวณดังกล่าวในคดีนี้ พยานโจทก์นำข้อมูลจากบริเวณ
ทั่วไปของพื้นที่ที่จำเลยบุกรุกทำลาย ตามภาพถ่ายเอกสารหมาย จ.๑๗ แผ่นที่ ๑ และนำข้อมูล
ตัวอย่างในป่าสมบูรณ์โดยรอบที่อยู่ใกล้เคียงตามแผ่นที่ ๒ และที่ ๓ ใส่เข้าไปในโปรแกรมคอมพิวเตอร์
เพื่อคำนวณมูลค่าความเสียหายว่า ข้อมูลจากทั้งสองบริเวณมีการแสดงค่าแตกต่างกันอย่างไร
ผลการคำนวณจะปรากฏตามรายการคิดคำนวณมูลค่าความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมบางประการ
เอกสารหมาย จ.๑๖ เมื่อพยานโจทก์เป็นข้าราชการในหน่วยงานของรัฐ เชื่อว่าการคิดคำนวณมูลค่า
ความเสียหายดังกล่าวย่อมเป็นไปตามหลักวิชาการจึงน่าเชื่อถือ ที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า สภาพป่า
และความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ของประเทศมีความแตกต่างกัน อากาศและ
อุณหภูมิก็แตกต่างกัน จะนำโปรแกรมสำเร็จรูปดังกล่าวมาคิดค่าเสียหายแก่จำเลยซึ่งอยู่คนละพื้นที่
ย่อมไม่เป็นธรรม และทางนำสืบของโจทก์ก็ไม่ปรากฏว่า สภาพป่าก่อนเกิดเหตุและหลังเกิดเหตุ
มีสภาพเป็นอย่างไร การคิดคำนวณมูลค่าความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมบางประการดังกล่าวจึงมิใช่
ความเสียหายที่แท้จริง เห็นว่า พยานโจทก์ดังกล่าวแสดงให้เห็นการคำนวณแล้วว่า ได้นำข้อมูล

/เกี่ยวกับดิน

○ (๓๑ พ.)

- ๑๓ -

เกี่ยวกับดิน หิน กรวด ทราย ต้นไม้ แร่ธาตุ ความลาดชันและอุณหภูมิในพื้นที่ที่ถูกบุกรุกทำลาย และนำข้อมูลอย่างเดียวกันในผืนป่าตัวอย่างโดยรอบที่อยู่ใกล้ที่สุด ซึ่งเป็นผืนป่าเดียวกันมาก่อนคิด คำนวณเปรียบเทียบ ก็สามารถคำนวณมูลค่าความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมบางประการได้แล้ว โดยไม่จำเป็นต้องนำสืบถึงสภาพป่าก่อนและหลังเกิดเหตุว่า มีสภาพป่าแตกต่างกันอย่างไร และกรณีก็มีได้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปจากพื้นที่อื่นมาใช้กับจำเลยตามที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัย การที่ศาลชั้นต้นใช้ดุลพินิจ กำหนดมูลค่าความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติในคดีนี้เพียง ๑๙๐,๐๐๐ บาท นั้น เห็นว่า น้อยเกินไปและไม่ถูกต้อง ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ แผนกคดีสิ่งแวดล้อม จึงกำหนดค่าความเสียหาย ต่อทรัพยากรธรรมชาติเสียใหม่เป็น ๓๘๑,๐๑๐ บาท อุทธรณ์ของโจทก์ฟังขึ้น ส่วนอุทธรณ์ของจำเลย ฟังไม่ขึ้น

อนึ่ง คดีนี้โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยกระทำความผิดเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ต่อเนื่องกันตลอดมา อันเป็นการกระทำความผิดก่อนและ หลังวันที่พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีผลใช้บังคับคือวันที่

๒๕ พฤษภาคม

○ (๓๑ พ.)

- ๑๔ -

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๙ กรณีจึงต้องปรับบทลงโทษจำเลยตามกฎหมายใหม่ ซึ่งศาลชั้นต้นมิได้ปรับ
บทลงโทษตามกฎหมายใหม่ ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ แผนกคดีสิ่งแวดล้อม เห็นควรปรับบทลงโทษ
ให้ถูกต้อง โดยโทษตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๓๑
วรรคหนึ่ง มีโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีและปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท แต่ศาลชั้นต้น
วางโทษจำคุกในความผิดฐานนี้มาเพียงจำคุก ๘ เดือน ซึ่งเป็นการวางโทษต่ำกว่าที่กฎหมายใหม่กำหนด
แต่เมื่อโจทก์มิได้อุทธรณ์ขอให้เพิ่มโทษจำเลย ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ แผนกคดีสิ่งแวดล้อม จึงไม่อาจ
เพิ่มเติมโทษจำเลยได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๒ และศาลชั้นต้น
มีคำพิพากษาโดยมิได้สั่งเรื่องค่าฤชาธรรมเนียม ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ แผนกคดีสิ่งแวดล้อมเห็นควร
สั่งให้ครบถ้วน

พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๑๔ ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔)
พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง (ที่แก้ไขใหม่) กับให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติ

/๓๘๑,๐๑๐ บาท

○ (๓๑ พ.)

- ๑๕ -

๓๘๑,๐๑๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เป็นต้นไป นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ.

นายวชิระ เศษแสงศรี

นางยุพา วงศ์ทองทิวิ

นางสาวธัญลักษณ์ นาควิชระ

